

NEWSLETTER (3)

z workshopu „Geoparky jako komunity“ / z warsztatu „Geoparki jako społeczność“

RAJSKO 23.–25. 1. 2019

Místem konání prvního společného setkání v roce 2019 byla malebná vesnička v podhůří Lužických hor – Heřmanice v Podještědí. Přivítala nás mrazivou atmosférou, ledem pokrytými cestami a prověřila tak nejen naše řidičské dovednosti, ale i naši odolnost. Teploty ani náznakem neposkočily do plusových hodnot.

Sešli jsme se v plném zastoupení a společně se těšili na přednášky hostů – zástupců dalších českých geoparků, místních podnikatelů a subjektů působících v regionu. Nejočekávanějším bodem programu byla přednáška Amy Arends Veselé a seznámení s jejími zkušenostmi v parcích USA.

Miejscem pierwszego spotkania w 2019 roku była malownicza wioska u podnóża Gór Łużyckich, Heřmanice w Podjeście. Przywitała nas mroźnym powietrzem, drogami skutymi lodem, i tym samym wypróbowała nie tylko nasze umiejętności prowadzenia pojazdów, ale i naszą wytrzymałość. Temperatury ani trochę nie podskoczyły do wartości dodatnich.

Spotkaliśmy się w pełnym gronie i wspólnie oczekiwaliśmy na wykłady gości – przedstawicieli innych czeskich geoparków, miejscowych przedsiębiorców oraz podmiotów działających w regionie. Najbardziej oczekiwanym punktem programu był wykład Amy Arends Veselý i zapoznanie się z jej doświadczeniami z parków w USA.

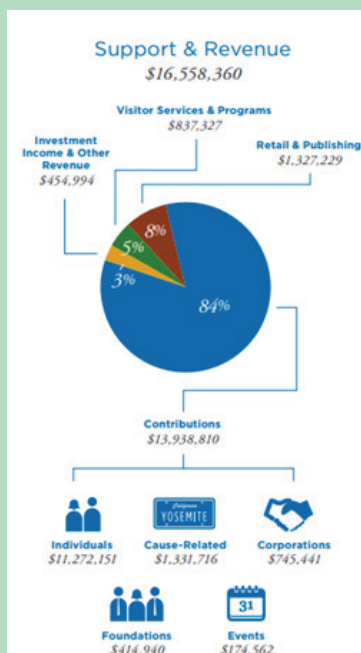
První den byla cílem účastníků velmi aktivní obec Brniště. Manažerka Podralského nadačního fondu Mgr. Lucie Bínová, nám přiblížila činnost fondu, odhalila nám, jak pozitivní vliv má angažovanost a vlastní zájem o veřejné dění, kulturu a místní tradice. Velmi úzkým spojením s Ekocentrem v Brništi se tak stávají patrony nejrůznějších aktivit v okolí. Ukázková spolupráce Podralského fondu, Ekocentra a samosprávy obce dala vzniknout řadě úspěšných projektů, mezi něž patří Stezka hashrmanů, Sochy ve skalách, Festival Jurt. V obci se pravidelně konají dožínkové slavnosti a tradiční jarmarky. Společné konání akcí se zapojením místních občanů do činnosti velmi pozitivně ovlivňuje vztah ke krajině, vede k tomu „mít rád svůj kraj, aktivně o něj pečovat, být hrdým občanem“.

Pierwszego dnia celem uczestników była bardzo aktywna gmina Brniště. Menadżerka fundacji Podralský nadační fond Mgr. Lucie Bínová przybliżyła nam działalność fundacji, pokazując pozytywny wpływ zaangażowania oraz własnego interesu w sprawy publiczne, kulturę i lokalne tradycje. Dzięki bardzo bliskiemu powiązaniu z centrum ekologicznym w miejscowości Brniště stają się patronami najróżniejszych działań w okolicy. Wzorowa współpraca fundacji Podralský nadační fond, Ekocentrum oraz samorządu gminy pozwoliła na powstanie szeregu owocnych projektów, między innymi Stezka hashrmanů (Ścieżka wodników), Sochy ve skalách (Rzeźby w skalach), Festival Jurt (Festiwal Jurt). W gminie regularnie odbywają się dożynki oraz tradycyjne jarmarki. Wspólna

Druhý den byl dnem prezentací a praktických ukázek. Zahájila ho Mgr. Lenka Mrázová, ředitelka Geoparku Ralsko o.p.s. Ve svém představení Národního geoparku Ralsko kladla důraz převážně na spolupráci, a to jak správ a samospráv, tak i na spolupráci místních sdružení a aktivně působících spolků. Mezi jinými byla zmíněna spolupráce a členství v nově působící a destinaci Máchův kraj, ale také spolupráce s Muzeem vystěhovalectví, Hornickým spolkem a mnoha dalšími spolky. Krajina Geoparku Ralsko byla velmi zasažena vývojem minulého století. Ztratila svůj původní význam, lidé byli vyhnáni, zbaveni identity a přirozených pout, která se po více než půl století špatně obnovují. Vojenské újezdy, těžba uranu, to vše přetrhalo vazby, které se musí postupně obnovit. Následovala přednáška Ing. Roberta Tarky o fungující spolupráci Geoparku Przedgórze Sudeckie. Náznorné ukázky spolupráce s místní samosprávou i aktivisty a aktivně působícími podnikateli jsme měli možnost vidět v rámci studijní cesty na jaře 2018. Představil se i jediný zástupce registrovaný v síti Globálních geoparků UNESCO za Českou republiku, a to Geopark Český ráj. Jeho činnost nám přiblížili Ing. Jan Merlík a ředitelka geoparku Ing. Blanka Nedvěďická. V případě Geoparku Český ráj, který je v mnohém specifický, byla zmíněna zejména velmi dobře fungující spolupráce a provázanost se Sdružením Český ráj. Podrobně jsme se seznámili s výhodami „lokální značky“, v tomto případě „Regionální produkt Český ráj“. Dalším zástupcem polské strany byl partner projektu Geopark Łuk Mużakowa, také člen sítě Globálních geoparků UNESCO. Specifickou činnost, založenou navíc na spolupráci polsko-německé, neboť Geopark Łuk Mużakowa leží na německém a polském území a je i společně řízen, nám prezentovali Ing. Dorota Russ a Ing. Jacek Kozma. Geopark Broumovsko s jeho specifiky nám představil Ing. Stanislav Stařík. Přednáškový blok zakončila paní Amy Arends Veselá. Předala nám zkušenosti ze svého působení

organizace událostí a zapojení místních obyvatel do přípravy. Mgr. Lenka Mrázová, ředitelka Geoparku Ralsko o.p.s. má velmi pozitivní vliv na vztahy s okolím, vede k postojům: „milovat svou zemi, být o ni zodpovědný, být hrdou občanem“.

Drugi dzień był poświęcony prezentacjom i przykładom praktycznym. Rozpoczęła go Mgr. Lenka Mrázová, dyrektorka Geoparku Ralsko o.p.s. W swej prezentacji Parku Narodowego Ralsko położyła nacisk głównie na współpracę, zarówno władz, jak i samorządów, oraz na współpracę miejscowych stowarzyszeń i aktywnie działających związków. Wspomniana została między innymi współpraca i członkostwo w nowo działającej destinacji turystycznej Máchův kraj, ale także współpraca z muzeum emigracji, towarzystwem górniczym i wieloma innymi stowarzyszeniami. Obszar Geoparku Ralsko został bardzo doświadczony przez historię ubiegłego stulecia. Stracił swe pierwotne znaczenie, ludzie zostali wypędzeni, pozbawieni tożsamości i więzi naturalnych, które po ponad pół wieku wciąż bardzo trudno się odnawia. Poligony wojskowe i wydobywanie uranu wpłynęły na przerwanie więzów, które stopniowo muszą się odnowić. Następny wykład wygłosił dr hab. Robert Tarka na temat obecnej współpracy Geoparku Przedgórze Sudeckie. Przykłady współpracy z miejscowym samorządem i działaczami oraz aktywnie działającymi przedsiębiorcami mieliśmy okazję zobaczyć w ramach wyjazdu studyjnego wiosną 2018 r. Zaprezentował się także jedyny przedstawiciel zarejestrowany w Światowej Sieci Geoparków UNESCO z Republiki Czeskiej, czyli Geopark Český ráj. Jego działalność przybliżył nam Ing. Jan Merlík oraz dyrektorka geoparku Ing. Blanka Nedvěďická. W przypadku Geoparku Český ráj, pod wieloma względami specyficznego, wspomniana została przede wszystkim bardzo dobrze działająca współpraca i powiązanie ze stowarzyszeniem Sdružení Český ráj. Szczegółowo zapoznaliśmy się z zaletami marki lokalnej,

v Yosemite National Park, Olympic National Park, Kalaupapa National Historical Park a Golden Gate National Recreation Area. Důraz byl kladen na aktivní spolupráci s místními obyvateli a fungujícími subjekty, a to převážně podnikatelskými, jak ukazuje graf.

Program byl následně zpestřen návštěvou historického, v současné době již obnoveného a plně funkčního pivovaru Cvikov. V praktické ukázce zazněla úcta k tradicím, které se dodržují při výrobě, skladování i vlastní prezentaci regionálního výrobku.

S tradičním řemeslem sklářským jsme se seznámili v pátek při návštěvě proslulé sklárny AJETO. Sledování, jak mistři skláři zručně tvoří své výrobky, bylo spojeno s návštěvou přilehlé restaurace, důmyslně propojené s interaktivní sklářskou dílnou, kde si každý mohl vyzkoušet své sklářské dovednosti. Další ukázka výborného turistického produktu, o který se zasloužil aktivní podnikatel v regionu. V restauraci se konala i závěrečná diskuse. S radostí jsme uvítali spokojenost partnerů i účastníků workshopu. Velký ohlas měla především přednáška a následné předávání zkušeností Amy Arends Veselé. Celkově byl workshop hodnocen jako velmi přínosný a přidal další kroky ke spolupráci příhraniční i přeshraniční. Dobré myšlenky, aktivní lidé, vůle a vytrvalost neznají hranic a vytvářejí přirozeně fungující celky.

w tym przypadku marki „Regionální produkt Český ráj” (Produkt Regionalny Czeski Raj). Kolejnym przedstawicielem strony polskiej był partner projektu Geopark Łuk Mużakowa, także członek Światowej Sieci Geoparków UNESCO. Działalność parku zaprezentowali mgr Dorota Russ i dr Jacek Koźma. Specyfiką geoparku jest współpraca polsko-niemiecka, związana z jego położeniem na terenie Niemiec i Polski, co powoduje, że i jest on też wspólnie zarządzany. Charakter Geoparku Broumovsko przedstawił Ing. Stanislav Stařík. Blok wykładowy zakończyła Amy Arends Veselá. Podzieliła się doświadczeniami ze swej pracy w Yosemite National Park, Olympic National Park, Kalaupapa National Historical Park i Golden Gate National Recreation Area w USA. W swej prezentacji położyła nacisk na współpracę z lokalną społecznością działającymi podmiotami, przeważnie przedsiębiorstwami, co przedstawia poniższy diagram.

Program wyjazdu został urozmaicony o zwiedzanie historycznego, a w czasach obecnych już odnowionego i w pełni działającego browaru Cvikov. W prezentacji miejsca wybrzmiał szacunek do tradycji utrzymywanych przy produkcji, przechowywaniu i własnej prezentacji produktu regionalnego.

Z tradycyjnym rzemiosłem szklarskim zapoznaliśmy się w piątek podczas wizyty w słynnej hucie szkła AJETO. Obserwacja, jak mistrzowie szklarscy zręcznie tworzą swe produkty, była powiązana z odwiedzinami przyległej restauracji, pomysłowo połączonej z interaktywnym warsztatem szklarskim, gdzie każdy mógł wypróbować swych szklarskich umiejętności. Był to kolejny przykład świetnego produktu turystycznego, który powstał dzięki zaangażowaniu aktywnego przedsiębiorcy z regionu. W restauracji odbyła się także dyskusja na zakończenie spotkania. Z radością przyjęliśmy zadowolenie partnerów projektu oraz uczestników warsztatów. Z wielkim odzewem spotkał się przede wszystkim wykład oraz następujące po nim dzielenie się doświadczeniem Amy Arends Veseléj. Ogólnie warsztaty zostały ocenione jako bardzo pomocne i stały się kolejnym krokiem do przygranicznej i transgranicznej współpracy. Dobre pomysły, aktywni ludzie, wola i wytrwałość nie wiedzą, co to granice i w naturalny sposób tworzą dobrze działające drużyny.

NEWSLETTER (3)

GECON

geologická příhraniční kooperační síť / geologiczna przygraniczna sieć kooperacji

LEAD PARTNER PROJEKTU/ GŁÓWNY PARTNER PROJEKTU

Geopark Ralsko o.p.s.

projektová kancelář/ biuro projektu: Mírová 102, Mimoň, 471 24

projektová manažerka/ kierownik projektu:: Renata Franclová, tel.: +420 724 276 807

e-mail: renata.franclova@geoparkralsko.cz

PARTNEŘI PROJEKTU/ PARTNERZY PROJEKTU

Česká geologická služba

Technická univerzita v Liberci – Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická (katedra geografie)

MAS Chrudimsko

Stowarzyszenie Geopark Przedgórze Sudeckie

Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy

Muzeum Regionalne w Lubaniu

© Gecon, 2019

